

**Cl. Viri Valerii Andreæ Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

XXXVIII. De Iure Patronatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](#)

De jure Patronatus.

TIT. XXXVIII.

Hinc incipit tertium hujus libri mem-
brum. de rebus & Clericorum , &
Regularium, & Laicorum commu-
nibus ut est jus Patronatus.

Quid est Ius Patronatus?

Ius patronatus est jus quoddam Ec-
clesiasticum spirituali adnexum præ-
sentandi Clericum seu ministrum Ec-
clesiae ad beneficium vacans.

*Quibus competit hoc ius , & quibus
ex causis ?*

Competit illis , qui vel fundarunt , Conc.
vel construxerunt, vel dotarunt Eccle- Trid. sess.
siam , sive ipsi mer , sive alii , à quibus 25.c. 9.
causam habent : item præscriptione Pachin,
temporis memoriam hominum exce- 8.c. 25.c.
dentis , & ex privilegio summi Pont. 1.3. & 7.
Competit autem vel Clericis, vel Ec. h.t.d.c.
clesiis ac monasteriis, vel etiam Laicis , 7. &c.
imò & fœminis,

*uls do
concess
prab.*

M 6

Quo

**Quo modo Laicus est capax huius
juris ut pote Ecclesiastici?**

Datum hoc Laicis ex benignitate
quadam Canonica, in vicem euangelica
remunerationis, ut hac ratione magis
excitarentur ad fundandas & dotandas
Ecclesiasticas, cultumque religionis pro
movendum. Unde & patrono laicorum
& primus locus debetur in Ecclesia
opiam redigi contingat, succentur ut
Ecclesia, quam fundavit.

Quatuorplex est jus Patronatus:

e. Nobis
23. h.t. c. 3.
can. qui-
cumque
xvi. qu.
7.c.un.b.
t.in.6.Vi-
de latè
Car. 2.
de benef.
p.3.c.1.
nn. 592.

E Duplex, Ecclesiasticum & Laicum.
Ecclesiasticum dicitur, quod competit
ratione Ecclesiæ, sive quis fundaverit
Ecclesiam ex bonis Ecclesiasticis, sive
jus illud originem habuerit ex patri-
monio laici, & postea quovis modis
fuerit translatum in Ecclesiam, aut ad-
nexum dignitati aut beneficio Ecclesi-
astico. Laicum, quod alicui sive Clerico
competit, ratione fundationis auto-
rationis, ex bonis laecularibus sive o-
prio patrimonio. Addunt aliqui &
Mixtum, partim ratione proprii patri-
monii, partim ratione Ecclesiæ, alicui
competens.

Q. 1.

Quotuplex, & qua inter haec species
est differentia?

Triplex velut in primis, Patronus Ecclesiasticus, beneficio, vel Ecclesia, cuius est patronus vacante, habet semestre, id est spaciū sex mensium intra quod idoneum aliquem ministru m nominet, & præsentet. Laicus vero tantum quatuor mensium. II. Patronus Ecclesiasticus præstando aliquem idoneum, non potest postea intra idem tempus alium præsentare: ut hic locus sit regulæ, qui prior est tempore potior est & iure. Laicus vero, uno aliquo etiam idoneo præsentato, potest adhuc intra idem tempus quadrimestre præsentare aliud tertium, & deinceps. accumulando posteriorem præsentationem priori. III. Legatus summi Pont. Ecclesiæ & beneficia, quæ patronos habent Ecclesiasticos, conferre potest, absque consensu & præsentatione Ecclesiastici patroni; non etiam beneficia, quæ pertinent ad patronos laicos, qui non subiungunt jurisdictioni Legati, vel uti patroni Ecclesiastici.

Patronus Ecclesiasticus an seipsum præsentare poterit?

Non potest, quantumcumque idoneus:

M. 7.

c. 6. h. t.
e. ult. sup
de inst. neus sit, quia nullus se ingeneret debet Ecclesiasticis ministeriis, & quia oem
sibi ipsi donare quidquam potest; cui
inter donantem & accipientem debet
esse distinctio personalis.

*Quod si plures ejusdem Ecclesia vel
beneficii sint patroni?*

Tunc, si jus patronatus spectat
eos, ut singulos, veluti si patronus, qui
fundavit, vel dotavit, plures reliquias
c. 1. h. r. liberos, vel hæredes, transibit jus illud
in solidum, & singuli separatim pia-
c. 2. §. ex sentare poterunt, aliis non vocatis re-
bis igitur requisitis, quia jus patronatus jus ei-
D. de V. individualium, quemadmodum & ju-
O. c. i. z. civili servitutes sunt individua, que
c. 3. h. t. idcirco ad hæredes in solidum tran-
Vallen. sentur. Inter quos si non conveniat, &
hic §. 5. lii hunc, alii alium præsentent, interpo-
nus s. net partes suas Episcopus, tollendi
scandali causâ.

Quibus modis amittitur in Patronatum?

Primum amittitur, si Patronus Re-
rum Ecclesiæ, vel alium Clericum ejus-
dem Ecclesiæ, per se, vel per alios, occi-
sionem h. t. dere vel mutilare præsumperit: & hoc
casu cedit jus patronatus ei Ecclesiæ,
cui injuria illata, II, Confiscatione bo-
norum,

LIB. III. TIT. XXXVIII. 279
norum, ex causa hæresis, vel laesæ ma-
jestatis, vel alias extra hujusmodi cau-
sas: quo casu jus patronatus transit in
fiscum, bonisque à fisco divenditis, in
emptorem. III. Emens, vendens, vel a-
lias comparans jus patronatus per se, a-
mittit illud ipso jure, eoque casu Eccle-
sia redit ad libertatem.

c. 6. 16.
c. 13. b.
t.

*Cur dicitur per se vendi non posse jus
Patronatus?*

Quia sic vendi jus illud nequit ab-
que simonia, daretur enim temporale
pro spirituali, vel quod spirituali ad-
nexum est: verum cum ipsa rerum uni-
versitate veluti si villa aliqua vendatur,
vel in emphyteusim detur, cui jus pa-
tronatus adhaeret, etiam jus patronatus
ad emptorem transit: nisi nominatum
in contractu exceptum fuerit.

c. ex lit-
teris 7. b.
t.

De Censibus, Exactiōnibus & Procuratoribus.

T I T. XXXIX.

Ex eo, quod patronus in fundatione
ac dotationē Ecclesiae ab initio sibi,
auctoritate Episcopi, reservare solet
certos redditus annuos & census mo-
deratos.